

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัญหาการพักการเรียน และลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาพบมีอย่างต่อเนื่องในมหาวิทยาลัยทั่วไป ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่โดยสาเหตุมาจากปัจจัยหลายด้าน ทั้งจากตัวนักศึกษาเอง ด้านสภาพแวดล้อมในการศึกษา ด้านครอบครัว หรือด้านเศรษฐกิจและการเงิน (นฤมล พึ่งกิจ, 2546: 3-15; บรรจง โอฟารี และคณะ, 2546: 2-20) สาเหตุหลัก ๆ เช่น เรียนไม่ไหว มีผลการเรียนต่ำ ปรับตัวไม่ได้ ขาดการแนะนำและให้คำปรึกษา มีปัญหาทางการเงิน (อนงค์ จิตมุงงาน และ ณรงค์ จิตมุงงาน, 2548: 2-20) การออกกลางคันของนักศึกษาเป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา ผลที่เกิดขึ้นกระทบทั้งมหาวิทยาลัยและนักศึกษา ทำให้รัฐสูญเสียโอกาสในการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาประเทศและการแข่งขันในเวทีโลก นอกจากนี้ยังแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและของรัฐอีกด้วย (โกมล จันทร์ทวงษ์, 2558: 127-141) ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยควรที่จะมีการวิเคราะห์สาเหตุ และจัดสร้างแนวทางในการป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวงานวิจัยชิ้นนี้จึงดำเนินการขึ้นเพื่อดำเนินการวิเคราะห์วิเคราะห์สาเหตุ และจัดสร้างแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาการพักการเรียน และลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อการพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. เพื่อจัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประโยชน์ของการวิจัย

ข้อมูล สาเหตุ และแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาการพักการเรียน และลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ดำเนินการอธิบายผลโดยใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistics) และ สถิติอ้างอิง (Inferential statistics) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุการพักการเรียน และการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีโดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีการคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างการคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างจากโปรแกรมสำเร็จรูป $G * Power$ การสุ่มตัวอย่างใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แยกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านนักศึกษา 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน 4) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา 5) ด้านสถานศึกษา 6) ด้านหลักสูตร 7) ด้านสังคมและสภาพแวดล้อม

2.2 ตัวแปรตาม คือ สถานะนักศึกษา (ปรกติ/หยุดพักการเรียนและออกระหว่างเรียน)

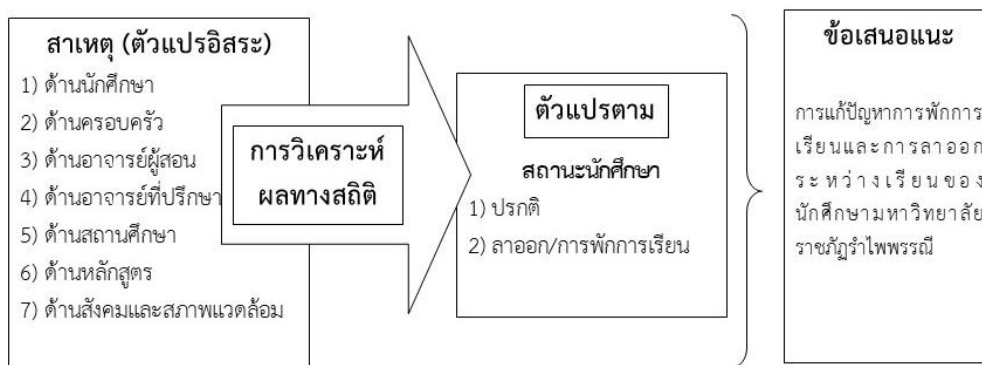
นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษาหยุดพักการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาไม่สามารถเรียนได้ด้วยเหตุต่าง ๆ และยื่นคำร้องขอหยุดพักการเรียน

2. นักศึกษาออกระหว่างเรียน หมายถึง นักศึกษาที่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาแต่ออกจากสถานศึกษาโดยไม่กลับเข้ามาเรียนจนจบการศึกษา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัยแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาเชิงปริมาณนั้นใช้ข้อมูลเชิงปริมาณจากระบบบริการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (<https://reg.rbru.ac.th>) ซึ่งได้มีการเก็บข้อมูลปริมาณนักศึกษาที่พักการเรียนและลาออกระหว่างเรียนไว้อย่างเป็นระบบ ส่วนการดำเนินการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษาหยุดพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนั้น ชั้นแรกดำเนินการคัดเลือกปัจจัยหลักจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยด้านนิสิต ด้านครอบครัว ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสถานศึกษา จากนั้นใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) เพื่อตรวจสอบค่าอิทธิพลของปัจจัยดังกล่าวต่อการหยุดพักการเรียนและการลาออกระหว่างเรียนของนักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาใช้การสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถาม และสัมภาษณ์เชิงลึก ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคการศึกษาปกติระบบทวิภาค ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยเก็บข้อมูลจากทั้งนักศึกษาที่มีสถานะปกติและจากนักศึกษาที่ลาพักการเรียนและลาออกระหว่างเรียน จากนั้นข้อมูลทั้งหมดนำมาวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับการลดปริมาณนักศึกษาลาออกระหว่างเรียนและลาพักการเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีต่อไป